

Tweede Kamer der Staten-Generaal

IBAN NL 58 INGB 0666 0285 24
BIC INGBNL2A

KvK nr. 40516730

Datum 17 juni 2019
Behandeld door Kirsten Haanraads
Telefoonnummer 21120206
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Natuurgebied Debat over de uitspraak van de Raad van State over het Programma
Onderwerp Aanpak Stikstof

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Op donderdag 20 juni zal in uw Kamer het plenaire debat over de uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof plaatsvinden. Vergunningen voor de uitstoot van extra stikstof mogen niet meer verleend worden op basis van het huidige Programma Aanpak Stikstof (PAS). Voortaan mogen alleen vergunningen worden verleend wanneer vooraf is bewezen dat natuurwaarden niet verder worden aangetast.

Natuurmonumenten is blij met de voortvarendheid waarmee uw Kamer dit onderwerp heeft willen agenderen voor debat. Wij zien een grote noodzaak om tot een vergunningstelsel te komen waardoor de natuur in Nederland écht herstelt en tegelijkertijd ruimte te bieden voor economische activiteiten. Natuurmonumenten vindt het essentieel om nu samen te werken met alle betrokken partijen aan een effectieve systematiek.

In voorbereiding op dit debat willen wij daarom graag een aantal punten onder uw aandacht brengen.

Hypotheek op de toekomst

De Raad van State heeft geoordeeld dat bij vergunningverlening niet meer mag worden vooruitgelopen op een verwachte daling van stikstof in de toekomst, terwijl resultaten nu nog niet bereikt zijn. Voor toekomstige vergunningverlening is het essentieel geworden dat er stevige resultaten bereikt worden met brongerichte maatregelen. Natuurwetgeving geeft geen ruimte meer voor verdere verslechtering van de natuur: een uitspraak die onvermijdelijk was. De PAS werd steeds meer een hypotheek op een toekomst die niet werd ingelost en bronmaatregelen bleven in praktijk teveel achter.

Wij pleiten daarom voor een stevige reductie van stikstof aan de bron. Het reduceren van de uitstoot door verkeer, industrie en landbouw vraagt – ingrijpende – keuzes. Deze keuzes zijn in onze ogen essentieel. Niet alleen voor behoud van natuur en biodiversiteit, maar zeker ook voor een gezonde luchtkwaliteit, voldoende drinkwater en vruchtbare landbouwbodems. Wij vragen u om bij het Kabinet aan te dringen op een pakket aan bronmaatregelen dat zorgdraagt voor meetbare vermindering van de stikstofuitstoot waardoor ontwikkelruimte weer mogelijk wordt.

Natuurherstel urgenter dan ooit

De stikstofuitstoot van afgelopen decennia heeft de natuur sterk beschadigd. Natuurherstel blijft daarom noodzakelijk, tegelijk met het terugdringen van de uitstoot van stikstof aan de bron. De Raad van State heeft bevestigd dat een inhaalslag nodig is. In het kader van het Programma Aanpak Stikstof wordt gewerkt aan natuurherstel in tientallen gebieden. Wij willen deze herstelopgave niet loslaten. Het vormt immers ook een absolute randvoorwaarde voor ontwikkelperspectief van de economie in de toekomst. De natuurherstelmaatregelen zijn onderdeel van het Natuurpact tussen Rijksoverheid en provincies. Wij vragen u om een herbevestiging van de noodzaak van deze maatregelen en steun voor ons pleidooi bij de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en provincies om deze natuurherstelmaatregelen ook de komende jaren voort te kunnen blijven zetten.

Naar een nieuw perspectief

Met de uitspraak van de Raad van State zijn we genoodzaakt om een nieuw perspectief voor Nederland te ontwikkelen. Een perspectief waarin natuur en economie hand in hand gaan. Wij zijn daar een groot voorstander van en doen daarom graag een aantal concrete aanbevelingen:

- Geef ondernemers duidelijkheid en perspectief: door eerlijk te zijn in de opgave waar we voor staan. In sommige regio's zal een beperking van de ontwikkeling voor de kortst mogelijke duur noodzakelijk zijn;
- Terwijl wij tegelijkertijd werken aan een nieuw perspectief: stevige maatregelen aan de bron, voortvarende uitvoering van de natuurherstelmaatregelen, in combinatie met een versterking van het Nationaal Natuurnetwerk (NNN);
- Combineer daarbij verschillende opgaven, door ontwikkelruimte bijvoorbeeld te koppelen aan de transitie van de landbouw naar natuurinclusief. In regio's kunnen ondernemers die maatschappelijke verantwoord ondernemen, door invulling te geven aan de LNV-visie 'Waardevol en Verbonden', gestimuleerd worden. Sectoren die via interne saldering de opgaven rondom klimaatverandering en circulariteit prioriteit geven, moeten daarvoor beloond worden.
- Neem regie. Juist om tot een toekomstbestendig langetermijnperspectief te komen voor economie én natuur is een regierol noodzakelijk. Externe saldering kán ruimte bieden voor ontwikkeling terwijl de stikstofuitstoot daalt, mits bovenstaande randvoorwaarden ingevuld worden. Natuurmonumenten ziet daarin een belangrijke regierol weggelegd voor de Rijksoverheid.

De overdaad aan stikstof in onze leefomgeving is het grootste probleem voor de natuur in Nederland. Ondanks het Programma Aanpak Stikstof is de hoeveelheid stikstof in onze leefomgeving de voorbije jaren niet gedaald. Het is nu aan alle betrokken partijen om écht te investeren in significante afname van de stikstofuitstoot in Nederland. Wij vragen u om hierin een beslissende rol te spelen.

Met vriendelijke groet,

Teo Wams
Directeur Natuurbeheer
Natuurmonumenten